

בלמ"ס-1-

המבצעים	אגף	
צה"ל	חטיבת	
קצ"ג	ענף	
חברה	מזור	
0302-5757/1657	טל':	
0302-3971	פקס:	
14635	חפ	
התשע"א	ח'	
2011	4	

לכבוד

ארגון בצלם לידי נעמה

הנדון: תגובת לדו"ח בנושא נבי צאלח

- 1) לחלק התייחסות הגורמים המוסמכים לטיטות הדו"ח אשר הועברה להתייחסותנו:
- א. ההפגנות בנבי צאלח ככלל הן הפגנות אלימות. כל טענה אחרת היא עיוות של המציאות השבועית במקום.
  - ב. דו"ח בצלם עצמו מציין כי ההתקהלויות בנבי צאלח הגיעו, בנקודות זמן שונות, לכלל אלימות וידווי אבנים לעבר כוחות הביטחון (עמוד 6 לדו"ח). כמו כן מצוינים בדו"ח בצלם נתונים בדבר חליכים משפטיים כנגד מפגינים שהפעילו בפועל אלימות וסיכון כלפי כוחות צה"ל. מידע זה מחזק את העובדה שהפגנות אלו נעשות ברוח אלימה וכן עשויות לצאת משליטה במספר נקודות זמן שונות לאורך היום, וזאת למרות שונקטים צעדים לצמצם את חיקפם.
  - ג. כפי שצה"ל הבהיר, אין מניעה לחביע מחאה ובתנאי שאין הפעלת אלימות, פגיעה ברכוש הציבור או סיכון לאזרחים וכוהב"ט.
  - ד. יש לציין כי הדו"ח מצטט את תגובת דובר צה"ל באופן חלקי ובחלק החסר שאינו מצוטט בדו"ח, מבואר כי החתנחלות של ההפגנות בשטח, התחשבות במסע מקדים והסיכון הנשקף מהפרות הסדר מהווה שיקול להתייחסות כוחות הביטחון אל ההפגנות. (תגובת דובר צה"ל המלאה מובאת כנספח להתייחסותנו).
  - ה. כמו כן, מצוטטים דברים מפיו של מפקד אוגדת איו"ש בהקשר זה, בפגישת שקיים עם נציגי ארגון בצלם במהלך חודש יולי האחרון, אלא שהצטוט איננו מלא. למיטב זיכרונו, מפקד אוגדת איו"ש אמר באותה שיחה גם כי ניסיון העבר מלמד כי בכל פעם שהמפגינים הגיעו לכביש, הם התפרעו באופן שסיכן את חיי התושבים העושים שימוש בכביש, וכי מטעם זה התקבלה החלטה שלא לאפשר עוד למפגינים להגיע אל קרבת הכביש (דהיינו, אין מדובר בחשש ערטילאי גרידא).
  - ו. נוסף על כך, מפקד אוגדת איו"ש ציין כי מדיניות ההתמודדות עם הפרת הסדר השבועית בכפר נבחנת מעת לעת, בהתאם לריפוי הפרות הסדר. על כן, גם הטענה

בלמ"ס

14635 דובר צה"ל - בכל מקום ובכל זמן | גט באינטרנט: www.idf.il

בלמ"ס-2-

לפיה הצבא אינו בוחן את הסיכון הקונקרטי שנשקף מחפרות הסדר - אינה מדויקת מבחינה עובדתית. החלטת הצבא באחת ההפגנות האחרונות שלא לפעול לפיזור ההפגנה כבר בעת התארגנותה, המוזכרת גם בסיכום טיוטת הדו"ח, מאששת מסקנה זו.

ז. **בהקשר של השתתפות בהפגנה יצוין כי למיטב ידיעתנו, הפרקטיקה של מניעת הפרות הסדר מראש, באמצעות הכרזה על השטח כשטח צבאי סגור, נוצרה לאחר שבמשך תקופה ארוכה כל הפרות הסדר שנערכו בימי שישי בכפר והתפתחו לכדי הפרות סדר אלימות ומסוכנות.**

ח. אשר לטענות הנוגעות לשימוש בגז מדמיע, יצוין כי בניגוד לרושם שנוצר מקריאת הדו"ח, בצה"ל קיימות הנחיות מקצועיות בנוגע לאופן השימוש בגז מדמיע לפיזור הפגנות. נוסף על כך, ההנחיות בדבר אופן השימוש בגז מדמיע בהפגנות הספציפיות שנערכות בבני טאלח, ניתנות על ידי המפקדים הבכירים בגזרה. ההחלטה כיצד ומתי להשתמש בגז המדמיע אינה מושארת לשיקול דעתו של החייל הבודד.

ט. **חוקיות הכרזה על מעיין אל קודס כעל אתר הארכיאולוגי**

1. בחודש ינואר 2010 נערך סקר ארכיאולוגי, לשם קידום האפשרות לביצוע נטיעות באזור עין אל קוס ובשטחים שמדרום ומערב לו, וכן פעולות שדרוג מערכת השאיבה בברכת המים בעין ריע וניקוי בור מים פעיל באזור חירבת א-תיבנה.

2. עם גילוי ממצאים ארכיאולוגיים משמעותיים במקום, מימי התקופות הרומית-ביזאנטית והמוסלמית הקדומה, אשר קצין המטה לענייני ארכיאולוגיה במינהל האזרחי, בהתאם לסמכויותיו הקבועות בחוק ובתאום עם הושבי הכפר, על ביצוע נטיעות חדשות או עבודה בכלים מכאניים במקום, ופתח בחליך של הכרזה על המקום כ"מקום היסטורי", בהתאם לחוק הירדני.

3. ההגבלות שחוטלו על השימוש בקרקע, מכוח סעיף 10(ב) לחוק העתיקות הירדני – מטרתן למנוע הרס והעתיקות, וניתן להטילן גם טרם הכרזת המקום כ"מקום היסטורי".

4. פרט להגבלות הסטטוטוריות, לא הוטלו הגבלות כלשהן באזור, ובכלל זה, נדגיש כי לא הוטלו הגבלות גישה לקרקעות התושבים. על כן, הטענה לפיה השטח הוכרז כשטח צבאי סגור, בשל היותו אתר ארכיאולוגי, אינה נכונה.

5. ההחלטה להגביל את הגישה למעיין בימי שישי התקבלה על רקע הפרות הסדר החמורות במקום, ולמיטב ידיעתנו היא מוטלת אך ורק בימים בהם מתקיימות ההפגנות. הגבלות אלה, התחומות בזמן ולשטח הסמוך למעיין בלבד, חינן אמצעי סביר ומידתי שאין בינו לבין ההכרזה של המקום כאתר ארכיאולוגי קשר כלשהו.

בלמ"ס

14635 דובר צה"ל - בכל מקום ובכל זמן | גם באינטרנט: www.idf.il

הלמ"ס-3-

6. יצוין כי לאחר מחיקת העתירה שהוגשה בנוגע למגבלות שנטען כי הוטלו באתר, ולאחר שהוברר כי הטענה בדבר הטלת המגבלות אינה נכונה, פנו נציגי הכפ"ל לקצין המטה לענייני ארכיאולוגיה בבקשה לאשר עיבודים מסוימים בתוך שטח האתר. בקשות אלה אושרו בתנאים מסוימים, שמטרתם לשמור על העתיקות.

2)גשמת לעמוד לרשותכם בעתיד.

בברכה,

הציפור	פניות	מזרר
צה"ל		דובר

בלמ"ס

14635 דובר צה"ל - בכל מקום ובכל זמן | גם באינטרנט: www.idf.il